Vakaa Eura 2028 -talousohjelman jatko

Khall 09.11.2026 § 289
366/00.01.02/2026

Valmistelu ja lisätiedot Talousjohtaja Lauri Ämmälä puh. 044 422 4059, kunnanjohtaja Kari Kankaanranta puh. 044 422 4020

Euran kunnan talouden tasapainon vahvistaminen edellyttää pitkäjänteisiä ja rakenteellisia toimenpiteitä. Kunnan taloussuunnittelussa on tarpeen varmistaa, että käyttötalouden menokehitys, tulorahoitus ja investointitaso muodostavat kestävän kokonaisuuden myös tulevina vuosina.

Sivistyspalveluiden palveluverkkoa koskevilla päätöksillä tavoitellaan toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävämpää palvelurakennetta. Päätösten taloudelliset vaikutukset toteutuvat kuitenkin asteittain, minkä vuoksi niiden vaikutus vuosien 2028–2029 talouteen on vielä rajallinen. Kunnan talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää tämän vuoksi myös muita, koko kuntaorganisaatiota ja kuntakonsernia koskevia toimenpiteitä.

Vakaa Eura 2028 -talousohjelman työtä esitetään jatkettavaksi laatimalla vuosille 2027–2028 erillinen talouden tasapainotusohjelma. Ohjelman tavoitteena on tunnistaa ja toteuttaa sellaisia rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia, joilla hillitään kustannuskehitystä, tehostetaan resurssien käyttöä, vahvistetaan tulopohjaa sekä parannetaan kunnan talouden kestävyyttä. Tavoitteena on löytää vähintään 400–500 tuhannen euron edestä toimia, joilla Euran kunnan ja kuntakonsernin taloutta voidaan vakauttaa.

Tasapainotusohjelman valmistelussa tarkastellaan erityisesti seuraavia kokonaisuuksia:

1. **Henkilöstö**
    - vakanssien määrän arviointi
    - sijaisten käytön ja muiden henkilöstömenojen tarkastelu
    - tehtävien, vastuiden ja työprosessien mahdolliset uudelleenjärjestelyt
    - henkilöstöresurssien kohdentaminen palvelutarpeen mukaisesti
2. **Hankinnat ja sopimukset**
    - ostopalveluiden kokonaisuuden ja tarpeellisuuden arviointi
    - ohjelmisto-, järjestelmä- ja lisenssikustannusten läpikäynti
    - sopimusten kilpailuttamisen ja hankintojen keskittämisen tehostaminen
    - sopimusten ehtojen ja kustannusvaikutusten järjestelmällinen seuranta
3. **Kiinteistöt ja energia**
    - toimitilojen käyttöasteen parantaminen ja tilankäytön tehostaminen
    - kiinteistöistä luopumista koskevan suunnitelman tarkentaminen
    - kiinteistöjen ylläpitokustannusten hallinta
    - korjausvelan hallittu vähentäminen ja energiatehokkuuden parantaminen
4. **Palveluiden järjestäminen**
    - palvelutasojen ja palvelujen järjestämistapojen arviointi
    - toimipisteiden määrän ja palveluverkon tarkoituksenmukaisuuden tarkastelu
    - digitaalisten palvelujen ja tekoälyn tehokkaampi hyödyntäminen
    - kuntien välisen ja muun yhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen
5. **Oman toiminnan ja ostopalveluiden vertailu**

- toimintojen kustannusten ja tehokkuuden vertailu vaihtoehtoisten tuotantotapojen välillä
- tarvittaessa ulkoistamisselvitysten laatiminen niissä toiminnoissa, joissa ostopalvelulla arvioidaan saavutettavan toiminnallisia tai taloudellisia hyötyjä

6. **Tulot, taksat ja maksut**
   - kunnan taksojen, vuokrien ja käyttömaksujen ajantasaisuuden arviointi ja mahdollinen korottaminen
   - kustannusvastaavuuden tarkastelu
   - muiden kunnan tulopohjaa vahvistavien mahdollisuuksien selvittäminen.
7. **Investoinnit**
   - investointien nykyistä tiukempi priorisointi ja ajoittaminen
   - investointien vaikutusten arviointi kunnan velkaantumiseen ja käyttötalouteen
   - investointien elinkaarikustannusten huomioiminen päätöksenteossa.
8. **Kuntakonserni**
   - tytäryhteisöjen toiminnan tehokkuuden ja taloudellisuuden vahvistaminen
   - konsernirakenteen, omistamisen tavoitteiden ja palvelutuotannon tarkoituksenmukaisuuden arviointi
   - kuntakonsernin kokonaisedun huomioiminen toiminnassa, investoinneissa ja rahoituksessa.

Tasapainotusohjelman valmistelussa toimenpiteille määritellään mahdollisuuksien mukaan euromääräinen tavoite, aikataulu, vastuuhenkilö tai vastuutaho sekä arvio toimenpiteen henkilöstö-, palvelu- ja muista olennaisista vaikutuksista.

Valmistelussa huomioidaan henkilöstön osallistuminen sekä yhteistoimintamenettelyä koskevat velvoitteet siltä osin kuin valmisteltavilla toimenpiteillä voi olla henkilöstövaikutuksia.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto

1. merkitsee tiedoksi Vakaa Eura 2028 -talousohjelman jatkovalmistelun lähtökohdat

2. päättää, että Euran kunnalle laaditaan viranhaltijatyönä vuosia 2027–2028 koskeva talouden tasapainotusohjelma edellä kuvattujen kokonaisuuksien pohjalta

3. asettaa tasapainotusohjelman tavoitteeksi kunnan talouden rakenteellisen tasapainon vahvistamisen siten, että käyttötalouden menokehitys, investointitaso ja tulorahoitus muodostavat kestävän kokonaisuuden

4. edellyttää, että ohjelmaan sisällytettävät toimenpiteet konkretisoidaan ja niiden taloudelliset vaikutukset, aikataulu, vastuut sekä keskeiset henkilöstö- ja palveluvaikutukset arvioidaan

5. valtuuttaa kunnanjohtajan johtamaan ohjelman jatkovalmistelua yhteistyössä palvelualueiden ja kuntakonsernin kanssa

6. ohjelman sisältämät jatkotoimenpide-esitykset tuodaan valtuustolle tiedoksi viimeistään toukokuussa niin, että mahdollisesti

jatkovalmisteluun menevät toimenpiteet voidaan sisällyttää kesäkuussa annettavaan vuoden 2028 talousarvion valmistelun raamiin

7. edellyttää, että tasapainotusohjelman perusteella tarvittavat toimielinten ja valtuuston toimivaltaan kuuluvat päätökset tuodaan erikseen päätettäviksi ja ohjelman toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Asian käsittely: Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja Kankaanranta Kari täydensi päätösehdotustaan lisäämällä kohdan: ”8. tavoitteena on 0,9–1,0 miljoonan euron tasapainotustoimien tunnistaminen.”

Päätös Kunnanjohtajan täydentämä päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.